

SPIS TREŚCI

Wstęp	15
Rozdział I. PRZESŁANKI STOSOWANIA KONWENCJI WIEDEN- SKIEJ O UMOWACH MIĘDZYNARODOWEJ SPRZE- DAŻY TOWARÓW	19
1. Uwaga wstępna	19
2. Międzynarodowy charakter umowy sprzedaży towarów	21
2.1. Sprzedaż towarów	21
2.1.1. Umowa sprzedaży	21
2.1.2. Towar jako przedmiot umowy	22
2.1.3. Ograniczenia stosowania konwencji	23
2.1.4. Rozszerzenie stosowania konwencji	24
2.2. Siedziby przedsiębiorstw stron w różnych państwach kon- wencyjnych	24
2.2.1. Siedziba handlowa	24
2.2.2. Możliwość ustalenia siedziby kontrahenta	25
3. Bezpośrednie stosowanie przepisów konwencji	26
4. Pośrednie stosowanie konwencji	28
4.1. Zakres zastosowania	28
4.2. Wyłączenie stosowania jako skutek dokonanego zastrze- żenia	29
4.3. Problem odesłania zwrotnego i dalszego	30

Rozdział II. ŹRÓDŁA WYZNACZAJĄCE PRZESŁANKI I ZAKRES ODPOWIEDZIALNOŚCI KONTRAKTOWEJ EKSPOR- TERA I IMPORTERA	32
1. Postanowienia konwencji i dyrektywy jej interpretacji	32
1.1. Uwaga wstępna	32
1.2. Sprawy uregulowane w konwencji	34
1.2.1. Sprawy wymienione <i>expressis verbis</i>	34
1.2.1.1. Zawarcie umowy (tzw. ważność formalna klauzul umownych)	34
1.2.1.2. Prawa i obowiązki stron	36
1.2.2. Sprawy „wyraźnie przewidziane”	37
1.2.2.1. Materia „ważności umowy”	37
A. Uprzednia niemożliwość świadczenia	38
B. Skutki zawarcia umowy pod wpływem błędu	38
1.2.2.2. Inne instytucje wyraźnie przewidziane	39
A. Rozkład ciężaru dowodu	39
B. Niemożliwość gospodarcza	42
C. <i>Culpa in contrahendo</i> ?	42
1.2.3. Sprawy, które w konwencji nie zostały wyraźnie roz- strzygnięte	44
1.2.3.1. Uwaga wstępna	44
1.2.3.2. Tzw. luka wewnętrzna	45
1.2.3.3. Ogólne zasady konwencji	46
1.3. Dyrektywy interpretacyjne dotyczące stosowania kon- wencji	48
1.3.1. Zasada autonomicznej wykładni konwencji	48
1.3.2. Zasada poszanowania dobrej wiary	49
2. Prawo krajowe	49
2.1. Uwaga wstępna	49
2.2. Sprawy nie objęte przedmiotem regulacji konwencji	50
2.2.1. Odpowiedzialność deliktowa dłużnika	51
2.2.2. Instytucje nie dotyczące typowej materii prawa sprze- daży	55
2.2.2.1. Sprawy pominięte w konwencji	55
A. Uwaga wstępna	55
B. Przedawnienie	56
C. Potrącenie?	56
D. Kary umowne	58
2.2.2.2. Sprawy wyłączone <i>expressis verbis</i>	59

A. Ważność umowy i zwyczajów	59
a. Materia ważności umowy	59
b. Kontrola ważności klauzul umownych	61
c. Ważność zwyczajów	62
B. Przewłaszczenie towarów	63
C. Odpowiedzialność za śmierć i utratę zdrowia	63
2.3. Sprawy, które nie są wyraźnie rozstrzygnięte	64
 3. Porozumienie stron	65
 4. Zwyczaje i praktyki handlowe	68
 Rozdział III. NARUSZENIE ZOBOWIĄZANIA I ANTYCYPACYJNE NARUSZENIE ZOBOWIĄZANIA JAKO PRZESŁANKI ODPOWIEDZIALNOŚCI KONTRAKTOWEJ EKSPOR- TERA I IMPORTERA	72
1. Uwaga wstępna	72
2. Naruszenie zobowiązania	73
2.1. Wprowadzenie	73
2.2. Naruszenie obowiązków dłużnika	74
2.2.1. Naruszenie obowiązków eksportera	74
2.2.1.1. Obowiązek dostarczenia towaru	74
A. Sposób i miejsce dostarczenia towaru	74
B. Termin dostarczenia towarów	80
2.2.1.2. Obowiązek przekazania dokumentów	81
2.2.1.3. Obowiązek przeniesienia własności towaru	83
2.2.1.4. Obowiązek dostarczenia towaru zgodnego z umo- wą	85
A. Brak zgodności z umową	85
B. Reklamacja towaru przez importera	87
a. Kontrola towaru	88
b. Zawiadomienie sprzedawcy	91
c. Skutek zaniechania powinności zawiadomienia	93
2.2.1.5. Obowiązek dostarczenia towaru bez wad praw- nych	94
A. Obciążenie towaru prawami osoby trzeciej	94
B. Obciążenie rzeczy prawami własności intelektualnej	96
C. Powinność zawiadomienia o wadzie prawnej	98

2.2.2. Naruszenie obowiązków importera	98
2.2.2.1. Zapłata ceny	98
A. Wysokość ceny	98
B. Realizacja świadczenia pieniężnego	100
C. Miejsce zapłaty	101
D. Termin zapłaty	102
2.2.2.2. Obowiązek odebrania towaru	103
2.2.3. Obowiązek zabezpieczenia towarów przez strony umowy	103
2.3. Kwalifikowana postać naruszonego zobowiązania	106
2.3.1. Istotne naruszenie zobowiązania	106
2.3.1.1. Uwaga wstępna	106
2.3.1.2. Kryteria istotności	106
2.3.1.3. Przewidywalność istotnego naruszenia zobowiązania	109
2.3.1.4. Istotne naruszenie a możliwość usunięcia wady towaru	109
2.3.2. Niewykonanie lub oświadczenie o niewykonaniu obowiązku w dodatkowym terminie	115
2.3.3. Naruszenie zobowiązania sukcesywnego	117
3. Antycypacyjne naruszenie zobowiązania	119
3.1. Uwaga wstępna	119
3.2. Grożące naruszenie zobowiązania.	120
3.2.1. Elementy zakresu zastosowania art. 71	120
3.2.2. Obowiązek zawiadomienia o wstrzymaniu się z wykonaniem zobowiązania	122
3.3. Nieuchronne niewykonanie zobowiązania	123
3.3.1. Odmowa wykonania zobowiązania	123
3.3.1.2. Rodzaje odmowy	124
A. Deklaracja dłużnika	124
B. Czynności konkludentne	125
3.3.2. Inne przyczyny nieuchronnego niewykonania zobowiązania	126
3.3.3. Cechy nieuchronności	127
3.3.4. Zawiadomienie o odstąpieniu od umowy	130
Rozdział IV. ZAKRES ODPOWIEDZIALNOŚCI KONTRAKTOWEJ EKSPORTERA I IMPORTERA	133
1. Przekształcenie pierwotnego stosunku zobowiązaniowego jako skutek naruszenia zobowiązania	133

1.1. Uwaga wstępna	133
1.2. Prawo wyboru wierzyciela	134
1.3. Odpowiedzialność kontraktowa dłużnika	136
2. Roszczenie o wykonanie zobowiązania	139
2.1. Roszczenia kupującego	140
2.1.1. Uwaga wstępna	140
2.1.2. Ogólne roszczenie o wykonanie zobowiązania	141
2.1.3. Roszczenie o zastępcze dostarczenie towaru	142
2.1.4. Roszczenie o naprawienie towaru	143
2.1.5. Roszczenia kupującego a prawo sprzedawcy do usunięcia nieprawidłowości	144
2.2. Roszczenia sprzedawcy	146
2.2.1. Uwaga wstępna	146
2.2.2. Roszczenie o zapłatę ceny	146
2.2.3. Roszczenie o odebranie towaru	148
2.2.3.1. Wprowadzenie	148
2.2.3.2. Sporządzenie specyfikacji towaru przez sprzedaw- cę	148
3. Obniżenie ceny	149
3.1. Przesłanki	149
3.1.1. Brak zgodności z umową	149
3.1.2. Wyłączenia możliwości obniżenia ceny	150
3.1.2.1. Usunięcie niezgodności przez sprzedawcę	150
3.1.2.2. Odmowa przyjęcia	151
3.1.2.3. Dostarczenie towaru bezwartościowego?	151
3.2. Realizacja	152
3.2.1. Charakter prawa	152
3.2.2. Szacowanie	152
3.3. Skutki	153
4. Odsetki	154
5. Odstąpienie od umowy	155
5.1. Uwagi wstępne	155
5.2. Sposób i termin wykonania prawa odstąpienia od umowy ..	156
5.2.1. Sposób odstąpienia	156
5.2.2. Termin odstąpienia od umowy	157
5.3. Skutki odstąpienia od umowy	159
5.3.1. Przekształcenie dotychczasowego stosunku prawnego ..	159

5.3.2. Zwrot przedmiotu świadczenia	160
5.3.3. Zwrot korzyści	161
5.3.4. Odszkodowanie z tytułu niewykonania zobowiązania	163
5.3.4.1. Uwaga wstępna	163
5.3.4.2. Metody szacowania szkody	163
A. Szkoda konkretna	163
B. Szkoda abstrakcyjna	164
6. Odpowiedzialność odszkodowawcza	167
6.1. Rola odpowiedzialności odszkodowawczej	167
6.2. Sposób i zakres kompensacji szkody	168
6.2.1. Uwaga ogólna	168
6.2.2. Ograniczenie odszkodowania do szkody przewidywalnej	168
6.2.2.1. Geneza	168
6.2.2.2. Szkoda przewidywalna	170
6.2.2.3. Szkody nieprzewidywalne	172
6.3. Powinność przeciwdziałania szkodzie przez wierzyciela ...	173
6.3.1. Uwaga wstępna	173
6.3.2. Charakter prawny powinności	173
6.3.3. Treść powinności	175
6.3.4. Zaniechanie dokonania transakcji zastępczej	177
6.3.4.1. Wyłączenie roszczenia o spełnienie świadczenia ...	178
A. Rozwiązanie umowy z mocy prawa	178
B. Przejście „prawa wyboru” na dłużnika	179
6.3.4.2. Wyznaczenie wcześniejszego terminu jako miarodajnego dla szacowania wielkości szkody	180
A. Kwalifikacja działania wierzyciela jako sprzecznego z obowiązującym wzorcem (<i>reasonable man</i>)	180
B. Konsekwencje niepodjęcia przez wierzyciela „odpowiednich środków” dla ochrony interesów wierzyciela ...	181
6.3.5. Kontynuowanie produkcji mimo sprzeciwu kupującego	182
6.3.5.1. Uwaga wstępna	182
6.3.5.2. Propozycja rozszerzenia treści art. 77	183
6.3.5.3. Propozycje szerokiej interpretacji art. 77	184
A. Rozszerzenie stosowania art. 77 przez wyłączenie roszczenia o zapłatę ceny jako <i>lex specialis</i>	184
B. Instytucje umożliwiające redukcję ceny w wypadku zaniechania przeciwdziałania szkodzie przez sprzedawcę	185
6.3.6. Obowiązek przeciwdziałania szkodzie a art. 28 konwencji	186

6.3.7. Uwaga końcowa	188
6.4. Zwolnienie dłużnika od odpowiedzialności	189
6.4.1. Naruszenie zobowiązania jako przesłanka zwolnienia dłużnika od odpowiedzialności	189
6.4.2. Okoliczności zwalniające dłużnika od odpowiedzial- ności	191
6.4.2.1. Uwaga wstępna	191
6.4.2.2. Przeszkody wykonania zobowiązania	191
A. Przeszkoda jako przyczyna naruszenia umowy	192
B. „Niezależność” przeszkody	192
a. Przeszkody mieszczące się w sferze ryzyka dłużnika	193
b. Przeszkody spoza sfery ryzyka dłużnika	197
C. Cechy przeszkody	197
a. Nieprzewidywalność	197
b. Przeszkoda nie do uniknięcia i przezwyciężenia ..	198
D. Przeszkoda przemijająca	199
E. Obowiązek powiadomienia o przeszkodzie	200
6.4.2.3. Zachowanie się osób trzecich	201
6.4.2.4. Zachowanie się wierzyciela	202
6.4.3. Skutki	206
6.4.3.1. Zwolnienie dłużnika od odpowiedzialności odszko- dowawczej	206
6.4.3.2. Modyfikacja dotychczasowego stosunku zobowiąza- niowego?	208
6.4.4. Uwaga końcowa	209
7. Odmowa wykonania zobowiązania	210
7.1. Wstrzymanie się ze spełnieniem świadczenia	210
7.1.1. Równoczesne spełnienie świadczeń	210
7.1.2. Grożące naruszenie zobowiązania	211
7.2. Odmowa odebrania towaru przez kupującego	214
7.3. Prawo zatrzymania towaru	215
Bibliografia	216
Streszczenie w języku niemieckim	227